

SZKOLENIE W SYSTEMIE SAMOKSZTAŁCENIA KIEROWANEGO Z ZAKRESU OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

RODO

CZĘŚĆ 1

MODUŁ 1

DANE OSOBOWE

PODSTAWY PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

Podstawa prawna

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE. L Nr 119, str. 1)

DEFINICJA DANYCH OSOBOWYCH

Dane osobowe są to wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej. Osoba możliwa do zidentyfikowania to osoba, której tożsamość można określić bezpośrednio lub pośrednio, w szczególności przez powołanie się na numer identyfikacyjny albo jeden lub kilka specyficznych czynników określających jej cechy:

- fizyczne,
- fizjologiczne,
- umysłowe,
- ekonomiczne,
- kulturowe lub społeczne.

Jeżeli jednak uzyskanie powyższych informacji wymagałoby nadmiernych kosztów, czasu lub działań nie uważa się ich za dane osobowe.

Wstęp

Dane osobowe powinny być przetwarzane zgodnie z regułami:

legalności, rzetelności i przejrzystości - zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą

PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH MUSI W KAŻDYM PRZYPADKU ZNAJDOWAĆ ODPOWIEDNIĄ PODSTAWĘ PRAWNĄ – PATRZ ART. 6 I 9 RODO

ograniczenia celu - w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami (dalsze przetwarzanie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych nie jest uznawane za niezgodne z pierwotnymi celami).

minimalizacji danych - adekwatnie, stosownie oraz z ograniczeniem do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane,

Wstęp

Dane osobowe powinny być przetwarzane zgodnie z regułami:

prawidłowości - prawidłowo i w razie potrzeby z uaktualnianiem (należy podjąć wszelkie rozsądne działania, aby dane osobowe, które są nieprawidłowe w świetle celów ich przetwarzania, zostały niezwłocznie usunięte lub sprostowane),

ograniczenia przechowywania – dane powinny być przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane (dane osobowe można przechowywać przez okres dłuższy, o ile będą one przetwarzane wyłącznie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych, z zastrzeżeniem że wdrożone zostaną odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wymagane na mocy RODO w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą).

integralności i poufności - w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych.

Przesłanka 1. Wykonanie umowy

Dane osobowe można przetwarzać jeżeli ...

... przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy (art. 6 ust. 1 lit. b RODO).

Przetwarzanie danych jest legalne, jeżeli następuje w celu realizacji obowiązków i uprawnień potrzebnych do wykonania tej umowy (mogą one wynikać z samej umowy lub z załączników np. OWU).

Podmiot danych musi być stroną umowy.

Podjęciem działań na żądanie podmiotu danych przed zawarciem umowy jest najczęściej:

- a) negocjacje,*
- b) przetarg, aukcja,*
- c) weryfikacja zdolności kredytowej,*
- d) rezerwacja danej usługi (przykładowo pokoju hotelowego).*

Przesłanka 2. Wykonanie obowiązku prawnego

Dane osobowe można przetwarzać jeżeli ...

... przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO).

Obowiązek prawny musi wynikać z prawa unijnego lub krajowego.

Podstawa prawna musi określać **cel przetwarzania**. Tylko taki przepis uprawnii do przetwarzania danych w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c RODO.

Musimy więc odwołać się nie tylko do RODO ale także do innego przepisu unijnego lub krajowego.

Przesłanka 3. Ochrona żywotnych interesów podmiotu danych

Dane osobowe można przetwarzać jeżeli ...

... przetwarzanie jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej (art. 6 ust. 1 lit. d RODO).

Należy zwrócić uwagę na szczególną doniosłość tego warunku ze względu na okoliczności, które legalizuje. Chodzi tu przede wszystkim o przypadki ochrony życia i zdrowia osoby, której dane dotyczą lub innej osoby (motyw 46 preambuły RODO).

Żywotny interes innej osoby fizycznej powinien zasadniczo być podstawą przetwarzania danych osobowych wyłącznie w przypadkach, gdy ewidentnie przetwarzania tego nie można oprzeć na innej podstawie prawnej. Jest to więc **ostateczność**.

Przykład. *W następstwie wypadku komunikacyjnego przetwarzanie danych osobowych, która ucierpiała w wypadku jest konieczne, aby ochronić jej zdrowie, a może nawet życie. W tej sytuacji przetwarzanie musi nastąpić niezwłocznie, jako że najważniejszą rolę odgrywa wiedza i czas.*

Przesłanka 4. Realizacja interesu publicznego

Dane osobowe można przetwarzać jeżeli ...

... przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi (art. 6 ust. 1 lit. e RODO).

Tu także podstawa prawna musi być określona w prawie unijnym lub krajowym.

Podstawa prawna musi określać **cel przetwarzania**.

Przetwarzanie danych na tej podstawie musi być konieczne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi.

Przesłanka 5. Realizacja interesu administratora

Dane osobowe można przetwarzać jeżeli ...

... przetwarzanie jest niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora lub przez stronę trzecią (art. 6 ust. 1 lit. f RODO).

Nie można powołać się na tę podstawę, jeżeli nadrzędny charakter wobec wskazanych interesów administratora lub osoby trzeciej mają interesy lub podstawowe prawa i wolności osoby, której dane dotyczą, wymagające ochrony danych osobowych, w szczególności gdy osoba, której dane dotyczą, jest dzieckiem.

Podstawa ta nie ma zastosowania do przetwarzania, którego dokonują organy publiczne w ramach realizacji swoich zadań.

Prawnie uzasadniony interes to np.:

- a) marketing bezpośredni,
- b) zapobieganie oszustwom,
- c) przesyłanie danych osobowych w ramach grupy przedsiębiorstw do wewnętrznych celów administracyjnych,
- d) zapewnienia odporności sieci lub systemu informacyjnego na danym poziomie poufności na przypadkowe zdarzenia albo niezgodne z prawem lub nieprzyjemne działania naruszające dostępność, autentyczność, integralność i poufność przechowywanych lub przesyłanych danych osobowych.

Przesłanka 6. Zgoda podmiotu danych

Dane osobowe można przetwarzać jeżeli ...

... osoba, której dane dotyczą wyraziła zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych w jednym lub większej liczbie określonych celów (art. 6 ust. 1 lit. a RODO).

Zgoda jest stosowana zazwyczaj wtedy, gdy administrator ustali, że w danych okolicznościach nie może się powołać na pozostałe przesłanki.

Aby zgoda na przetwarzanie danych mogła zostać uznana za skuteczną, powinna być dobrowolna, konkretna, świadoma i jednoznaczna.

Zgoda może być udzielona w formie oświadczenia lub wyraźnego działania potwierdzającego, z którego wynika, że osoba przyzwala na przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych.

Zapytanie o zgodę musi być wyraźnie odseparowane od pozostałych kwestii.

Administrator powinien być w stanie wykazać, że osoba, której dane dotyczą, wyraziła zgodę na operację przetwarzania danych osobowych, spełniającą wskazane wyżej kryteria.

Wyrażenie zgody nie będzie uznawane za udzielone w warunkach dobrowolności jeśli uzależniono od niego wykonanie umowy, w tym świadczenie usługi.

RODO wskazuje na konieczność uprzedniego poinformowania osoby fizycznej o możliwości wycofania zgody w dowolnym momencie oraz wymaga, by wycofanie zgody było równie łatwe, jak jej wyrażenie.

Odrębne regulacje dla danych szczególnej kategorii

Dane szczególnej kategorii (tzw. wrażliwe) – dane osobowe, które ujawniają:

pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych,

a także

dane genetyczne i dane biometryczne (w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej), dotyczące zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.

Odrębne regulacje dla danych szczególnej kategorii

Generalnie przetwarzanie danych szczególnej kategorii jest zabronione. Przetwarzania tych danych nie legalizują podstawy z art. 6 RODO.

Przetwarzanie danych szczególnej kategorii jest legalne jedynie w przypadku wystąpienia podstaw z art. 9 ust. 2 RODO.

Przesłanka 1. Realizacja szczególnych obowiązków lub uprawnień administratora

Niezbędność przetwarzania celem wypełnienia obowiązków i wykonywania szczególnych uprawnień przez administratora danych osobowych lub osobę, której dane dotyczą, w dziedzinie prawa pracy, zabezpieczenia społecznego i ochrony socjalnej, o ile jest to dozwolone prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego, lub porozumieniem zbiorowym na mocy prawa państwa członkowskiego przewidującymi odpowiednie zabezpieczenia praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą.

W tym zakresie należy odwołać się do źródeł prawa pracy, przede wszystkim Kodeksu pracy, ale także przepisów innych ustaw i aktów wykonawczych, określających prawa i obowiązki pracowników i pracodawców (np. ustawy o pracownikach samorządowych, Karty Nauczyciela, ustawy o działalności leczniczej), a także postanowień układów zbiorowych pracy i innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów i statutów określających prawa i obowiązki stron stosunku pracy (a więc również regulaminów pracy i wynagradzania). Przesłanka ta legalizuje posługiwanie się danymi wrażliwymi kandydata do pracy jak również pracowników.

Przykład 1. *Przetwarzanie danych osobowych członków związku zawodowego (przynależność do związku) w związku z realizacją uprawnienia pracownika do szczególnej ochrony stosunku pracy z art. 32 ustawy o związkach zawodowych albo zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy z art. 31 ustawy o związkach zawodowych).*

Przykład 2. *Komisja konkursowa przetwarzania dane osobowe o stanie zdrowia kandydata na stanowisko dyrektora szkoły widniejące w orzeczeniu lekarskim. Odpowiedni stan zdrowia jest jednym z wymogów do objęcia funkcji dyrektora szkoły.*

Przesłanka 2. Ochrona żywotnych interesów innej osoby

Niezbędność przetwarzania celem ochrony żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej, a osoba, której dane dotyczą, jest fizycznie lub prawnie niezdolna do wyrażenia zgody.

W niektórych przypadkach przetwarzanie może służyć zarówno ważnemu interesowi publicznemu, jak i żywotnym interesom osoby, której dane dotyczą, na przykład gdy przetwarzanie jest niezbędne do celów humanitarnych, w tym monitorowania epidemii i ich rozprzestrzeniania się lub w nadzwyczajnych sytuacjach humanitarnych, a zwłaszcza w przypadkach klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka (motyw 46 preambuły RODO).

Przesłanka 3. Dane wcześniej upublicznione

Objęcie przetwarzaniem danych osobowych w sposób oczywisty upublicznionych przez osobę, której dane dotyczą
Chodzi tu wyłącznie o ewidentny przypadek upublicznienia danych osobowych przez sam podmiot tych danych.

***Przykład.** Polityk zamieszcza na portalu społecznościowym filmik z ceremonii zawarcia związku partnerskiego ze swoim partnerem.*

Przesłanka 4. Dochodzenie roszczeń

Niezbędność przetwarzania danych osobowych celem ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń lub w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez sądy.

Wskazana podstawa przetwarzania danych szczególnej kategorii dotyczy przypadków prowadzenia sporów sądowych.

Przykład. *Pracodawca zwolnił pracownika, podając jako przyczynę częste absencje wywołane zwolnieniami lekarskimi powodujące dezorganizację pracy. Pracownik pozwał pracodawcę przed sądem pracy. Aby obronić swoje stanowisko pracodawca musi przedstawić przedkładane przez pracownika zwolnienia lekarskie.*

Przesłanka 5. Zabezpieczenie zdrowotne

Niezbędność przetwarzania danych osobowych do celów profilaktyki zdrowotnej lub medycyny pracy, do oceny zdolności pracownika do pracy, diagnozy medycznej, zapewnienia opieki zdrowotnej lub zabezpieczenia społecznego, leczenia lub zarządzania systemami i usługami opieki zdrowotnej lub zabezpieczenia społecznego na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego lub zgodnie z umową z pracownikiem służby zdrowia

Dane osobowe mogą być przetwarzane na tej podstawie z zastrzeżeniem warunków i zabezpieczeń, o których mowa w ust. 9 ust. 3 RODO tj. jeżeli są przetwarzane przez - lub na odpowiedzialność - pracownika podlegającego obowiązkowi zachowania tajemnicy zawodowej na mocy prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, lub przepisów ustanowionych przez właściwe organy krajowe lub przez inną osobę również podlegającą obowiązkowi zachowania tajemnicy zawodowej na mocy prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, lub przepisów ustanowionych przez właściwe organy krajowe.

Przykład. *Pracodawca przetwarza dane osobowe o stanie zdrowia kandydata do pracy, odbierając orzeczenie lekarza medycyny pracy w sprawie przeciwwskazań do wykonywania pracy na danym stanowisku. Analogicznie pracodawca przetwarza takie dane pracownika w związku z badaniami okresowymi i kontrolnymi.*

Przesłanka 6. Zdrowie publiczne

Niezbędność przetwarzania ze względów związanych z interesem publicznym w dziedzinie zdrowia publicznego, takich jak ochrona przed poważnymi transgranicznymi zagrożeniami zdrowotnymi lub zapewnienie wysokich standardów jakości i bezpieczeństwa opieki zdrowotnej oraz produktów leczniczych lub wyrobów medycznych, na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, które przewidują odpowiednie, konkretne środki ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą, w szczególności tajemnicę zawodową.

Przesłanka 7. Cele szczególne

Niezbędność przetwarzania danych osobowych do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych zgodnie z art. 89 ust. 1 RODO, na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, które są proporcjonalne do wyznaczonego celu, nie naruszają istoty prawa do ochrony danych i przewidują odpowiednie, konkretne środki ochrony praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą.

Przesłanka 8. Wyrażna zgoda podmiotu danych

Wyrażna zgoda osoby, której dane dotyczą, na przetwarzanie tych danych osobowych w jednym lub kilku konkretnych celach, chyba że prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego przewidują, iż osoba, której dane dotyczą, nie może uchylić zakazu przetwarzania danych ze szczególnej kategorii

Najprostszą formą udzielenia zgody wyrażnej (która gwarantuje też rozliczalność administratora) z całą pewnością jest jej forma pisemna.

Nie można też wykluczyć zgody udzielonej w formie elektronicznej i telefonicznej.

Co najistotniejsze, zgoda wyrażna nie powinna przybierać brzmienia „przyjmuję do wiadomości..”, ponieważ przyjęcie do wiadomości nie oznacza wyrażenia zgody wyrażnej.

SERDECZNIE DZIĘKUJĘ ZA UDZIAŁ W
SZKOLENIU.

ZAPRASZAM DO ROZWIĄZANIA TESTU

W KAŻDYM PYTANIU TYLKO JEDNA ODPOWIEDŹ PRAWIDŁOWA!!!!

BARDZO PROSZĘ W PRZYPADKU JAKICHKOLWIEK PYTAŃ
O KONTAKT:

iodo@iodo.kutno.pl

Paweł Łuczak: Inspektor Ochrony Danych

TEST WIEDZY

1.	PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH POTENCJALNEGO KONTRAHENTA W ZWIĄZKU Z NEGOCJACJAMI PRZED ZAWarciEM UMOWY:
A.	wymaga zgody tego kontrahenta.
B.	wymaga zgody tego kontrahenta, ale tylko wówczas, gdy dojdzie do zawarcia umowy.
C.	nie wymaga zgody tego kontrahenta.

TEST WIEDZY

2. PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH W CELU MARKETINGU BEZPOŚREDNIEGO:

- A. wymaga zgody podmiotu danych.
- B. nie wymaga zgody podmiotu danych.
- C. nie wymaga zgody podmiotu danych, chyba że jest to telemarketing.

TEST WIEDZY

3. ZGODA NA PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH:

- A. może być dorozumiana.
- B. musi przybrać formę oświadczenia lub wyraźnego działania potwierdzającego.
- C. musi być udzielone zawsze w formie pisemnego oświadczenia.

TEST WIEDZY

4.	CZY KONIECZNE JEST POINFORMOWANIE PODMIOTU DANYCH O MOŻLIWOŚCI WYCOFANIA ZGODY NA PRZETWARZANIE DANYCH?
A.	Tak
B.	Tak, ale tylko wówczas, gdy zgoda dotyczyła przetwarzania tzw. danych wrażliwych
C.	Nie

TEST WIEDZY

5. DANE OSOBOWE DOTYCZĄCE ZDROWIA:

- A. nie mogą być w żadnym przypadku przetwarzane.
- B. mogą być przetwarzane do celów medycyny pracy.
- C. mogą być przetwarzane w celu realizacji uzasadnionych interesów administratora.

TEST WIEDZY

6. REGUŁA MINIMALIZACJI PRZETWARZANIA DANYCH:

- A. musi być stosowana w każdym przypadku przetwarzania danych.
- B. nie musi być stosowana w przypadku, gdy podmiot danych wyraził zgodę na ich przetwarzanie.
- C. nie musi być stosowana w przypadku, gdy administrator realizuje obowiązek prawny.

GRATULUJĘ!!!!

PONIŻEJ PODAJĘ ODPOWIEDZI
ZAPRASZAM DO SAMOOCENY

ODPOWIEDZI

1.	C
2.	B
3.	B
4.	A
5.	B
6.	A